

Tabel 1. Antal ynglepar af Musvit, Blåmejse og Sortmejse på Assistens Kirkegård i 1999, 2000 og 2004. og yngleparernes fordeling med hensyn til redeplacering. Optællingen foregik 15. maj –15. juni.
Number of breeding pairs of Great Tit, Blue Tit and Coal Tit in Assistens Churchyard in Copenhagen in 1999, 2000 and 2004.

Art Species	År Year	Fuglekasse Nestbox	Hængeask Weeping ash	Anden træart Other tree	Bygning Building	Total
Musvit <i>Great Tit</i>	1999*	9	3	1	–	13
	2000	13	2	2	2	19
	2004	14	4	2	–	20
Blåmejse <i>Blue Tit</i>	1999*	3	7	7	–	17
	2000	5	12	4	–	21
	2004	3	8	4	1	16
Sortmejse <i>Coal Tit</i>	1999*	–	–	–	–	0
	2000	–	–	–	–	0
	2004	1	–	–	–	1
Total		48	36	20	3	107

* Frisenvænge et al. (1999)

grønt områdes ynglebestand af mejser kunne være en af flere indikatorer for et områdets naturkvalitet. Virkningen af tiltag som opsetning af fuglekasser, beplantning m.v. ville i så fald kunne undersøges vha. den i denne artikel anvendte metode, som hverken er særlig tidskrævende eller kræver speciel erfaring med fugleregistrering.

Summary: Population densities of breeding tits on Assistens Kirkegård in Copenhagen

During three years, 1999, 2000 and 2004, breeding tits were counted in Assistens Kirkegård, a churchyard established in the centre of Copenhagen in 1760 covering an area of 20 ha. A breeding pair was defined as a pair having a nest from which young were heard at least once. The results are summarised in Table 1.

Referencer

- Andersen, T. 1991: Dyrehaven. – Pica 3(2): 4-9.
 Grell, M.B. 1998: Fuglenes Danmark. – DOF & Gads Forlag, København.
 Hönish, D.M. 1997: Natur og naturformidling. – Årsskrift, Formidlingscentret for Assistens Kirkegård, København: 25-30.
 Frisenvænge, J., B.T. Johansen & A. Jørgensen 1999: Bilagsrapport om Dansk Ornitolologisk Forenings By-naturprojekt 1997-1999. – DOF, København.
 Johansen, B.T., J. Frisenvænge, J.R. Jensen, A. Jørgensen & A. Navtoft 1999: Hvad kan du selv gøre for byens natur og fugleliv - nogle forslag til lokale grønne aktiviteter. – DOF, København.
 Københavns Kommune 1989: Dispositionsplan 2020 for Assistens Kirkegård. – Københavns Kommune.

Anna E. Jørgensen

Peter Fabers Gade 5, st. tv
 2200 København N

Større vinterforekomster af Lille Lappedykker *Tachybaptus ruficollis* i Danmark

KELD HENRIKSEN

Lille Lappedykker *Tachybaptus ruficollis* er ret almindelig i Danmark om vinteren, og på en række lokaliteter samles lappedykkerne i større antal (Olsen 1992). Tilbage i starten af 1970erne indsamledes oplysninger om artens vinterforekomst (Bang 1972, Olsen 1973), men det var tilsyneladende ikke muligt at give en fuldstændig sammenfatning. Den meget større ornitologiske aktivitet nu om dage muliggør derimod en detaljeret oversigt, og

i det følgende sammenstilles observationer fra vinteren 2002/2003.

Sammenstillingen er hovedsageligt baseret på observationer indsendt til DOFs basen. Desuden er hjemmesiderne fra DOFs lokalafdelinger undersøgt for observationer. Endelig er supplerende oplysninger tilvejebragt fra lokalkendte feltornitologer, når det var nødvendigt at udrede usikkerheder enten med hensyn til en præcis geo-

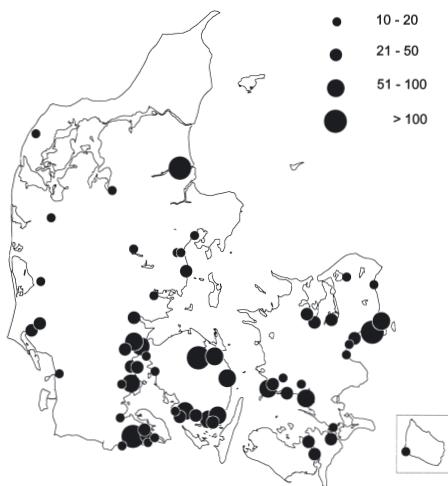

Fig. 1. Den geografiske fordeling og størrelsen af forekomster af Lille Lappedykker i december-februar 2002/2003. Forekomster på mindre end 10 fugle er udeladt.

Distribution and size of assemblies of 10 or more Little Grebes (max. numbers) during December-February 2002/2003.

grafisk placering af observationerne eller til mulige dobbeltregistreringer. Større forekomster af Lille Lappedykker er vanskelige at optælle nøjagtigt, når mange af fuglene i de oftest ret spredte flokke dykker efter føde. For hver lokalitet er der derfor anvendt maksimumstal ved sammenstillingen.

Forekomster af Lille Lappedykker på mindst 10 fugle blev registreret på i alt 62 lokaliteter (Fig. 1). Arten har tydeligvis en sydøstlig udbredelse om vinteren, med den store forekomst ved Hadsund i Mariager Fjord som den eneste undtagelse. Fraværet af større forekomster i Limfjorden er iøjnefaldende, men Lille Lappedykker har heller ikke før i tiden været særlig talrig i Nordjylland om vinteren (Møller 1978).

På de 62 lokaliteter blev der sammenlagt optalt 2696 Små Lappedykkere. De største forekomster sås i Odense Fjord (350 fugle), ved Kalveboderne på Vestamager (270), ved Hadsundbroen i Mariager Fjord (110) og i Egernsund ved Broager (102). Yderligere blev der på en række lokaliteter med forekomster af mindre end 10 fugle sammenlagt optalt 322 Små Lappedykkere. Næsten 90% (2665/3018) af samtlige fugle opholdt sig på beskyttede kystlokaliteter.

I et materiale som dette kan dobbeltregistreringer forekomme, hvis nogle af lappedykkerne skifter lokalitet i løbet af vinteren, for eksempel på grund af skift i vejret. De få steder, hvor det er undersøgt, har arten imidlertid

været ret stedtro, selvom skift mellem overvintringslokaliteter i løbet af vinteren er konstateret (Bandorf 1970, Gilliéron 1974, Leuzinger 1996). Omvendt kan det ikke udelukkes, at antallet af fugle i de store forekomster på grund af optællingsvanskeligheder i nogle tilfælde er undervurderet. Vinterbestanden af Lille Lappedykker i Danmark er derfor formentlig på mindst 3000 fugle.

En stor tak skal rettes til følgende personer, som med deres lokalkendskab var til stor hjælp ved sammenstillingen: Henning Christiansen, Morten Bentzon Hansen, Martin Jessen, Jan Christian Kiel, Flemming H. Nielsen, Troels Ortved og Jacob Sterup.

Summary: Winter assemblies of Little Grebe in Denmark

In this note, I examine the distribution and size of assemblies of Little Grebe *Tachybaptus ruficollis* in Denmark during the winter 2002/2003. The account is based mainly on observations submitted to the database of the Danish Ornithological Society.

Assemblies of 10 or more grebes were recorded at 62 sites (Fig. 1). Adding the maximum number of grebes from these sites gave a total of 2696 birds. The two most important sites had 350 and 270 birds, respectively. Assemblies smaller than 10 birds held a further 322 grebes. Of all grebes observed, nearly 90% (2665/3018) were found in sheltered coastal waters.

The extent of movements between sites during winter is not known. On the other hand, some grebes probably went unrecorded in the larger assemblies. Thus, an estimate of at least 3000 Little Grebes wintering in Denmark seems reasonable.

Referencer

- Bandorf, H. 1970: Der Zwerghaucher (*Tachybaptus ruficollis* (Pallas)). – Neue Brehm Bücherei, A. Ziems Verlag, Wittenberg Lutherstadt.
- Bang, J. 1972: Vinterdagtagelser 1971-72. – Danske Fugle 24: 229-238.
- Gilliéron, G. 1974: Etude des Grèbes castagnoux, *Podiceps ruficollis*, hivernant dans la basse-plaine du Rhône. – Oiseaux 32: 207-230.
- Leuzinger, H. 1996: Winterortstreue eines leucistischen Zwerghauchers *Tachybaptus ruficollis*. – Orn. Beob. 93: 179-180.
- Møller, A.P. (red.) 1978: Nordjyllands Fugle - deres yngle-udbredelse og trækforhold. – Scandinavian Science Press Ltd., Klampenborg.
- Olsen, K.M. 1973: Årsrapporten 72. – Feltornitologen 15: 51.
- Olsen, K.M. 1992: Danmarks Fugle - en oversigt. – Dansk Ornitologisk Forening.

Keld Henriksen

Kærvej 17

8230 Åbyhøj